

NACRX005QPMI

PhDr. Ing. Milan Vojáček, Ph.D.
ředitel NA

Dne: 4.11.2024 | Č. j.: NA- 4975-3/03-2024
Vaše č. j.:

| Vyřizuje/tel.: Václavíková / 974 847 283

ZPRÁVA ZE ZAHRANIČNÍ PRACOVNÍ CESTY

MÍSTO:	Freiburg im Breisgau
ÚČEL CESTY:	Studijní pobyt – projekt Nacistická okupační správa v protektorátu a její představitelé
ÚČASTNÍCI CESTY:	PhDr. Zdeňka Kokošková, Mgr. Monika Václavíková
ZPRÁVU PODÁVÁ:	PhDr. Zdeňka Kokošková, Mgr. Monika Václavíková
NAVŠTÍVENÉ INSTITUCE:	Bundesarchiv – Militärarchiv, Freiburg Staatsarchiv, Freiburg (Landesarchiv Baden-Württemberg)
TRVÁNÍ CESTY:	13. - 18.10.2024
DATUM VYHOTOVENÍ:	6.11.2024

SCHVALUJE: **PhDr. Ing. Milan Vojáček, Ph.D.**, ředitel Národního archivu
podepsáno elektronicky
v. z. Mgr. et Mgr. Karolína Šimůnková
zástupkyně ředitele

TEXT ZPRÁVY ZE ZAHRANIČNÍ PRACOVNÍ CESTY

ČÁST VŠEOBECNÁ:

Služební cestu jsme započali v neděli 13. října 2024 v Praze před Národním archivem v 8:30 hod. Odjezd byl zkomplikován nenastartováním služebního automobilu. Cestovali jsme společně s kolegou PhDr. Pavlem Dufkem, který vůz řídil, a Mgr. Františkem Frňkou, kteří jeli do Freiburgu v rámci jejich výzkumného projektu. Hranice jsme přejeli cca v 10.30 hod. a k hotelu ve Freiburgu, kde jsme měli zajištěno ubytování, jsme dorazili krátce před 18. hodinou.

Od pondělí do pátku jsme pracovali ve Spolkovém archivu, oddělení Vojenský archiv a ve Státním archivu Freiburg.

Zpět do České republiky jsme se vraceli v pátek 18. října 2024. Od budovy Vojenského archivu jsme vyjeli v 13.20 hod. Hranice se nám podařilo přejet díky hustému pátečnímu provozu až po 21. hodině a k budově Národního archivu jsme dorazili krátce po 23. hodině. Obě cesty byly poněkud poznamenány obavami ze stavu služebního vozu, které se naštěstí nenaplnily.

ČÁST ODBORNÁ:

Během našich návštěv berlínského Spolkového archivu jsme prostřednictvím digitálního vyhledávacího systému Invenio získali odkazy na signatury dalších personálních spisů k námi sledovaným úředníkům, které jsou uloženy v jeho oddělení Vojenský archiv ve Freiburgu. Jedná se zejména o fondy PERS 2 – Personalakten von zivilen Bediensteten der Bundeswehr a PERS 6 - Personalunterlagen von Angehörigen der Reichswehr und Wehrmacht. Většinu spisů, které nám byly předloženy, jsme mohli fotit, z ostatních jsme vypisovali potřebné údaje. Spisy jsou do rozsáhlosti různorodé, velmi často obsahují i portrétní fotografie.

Vedle vlastního vojenského archivu jsme navštívili také Státní archiv Freiburg, který představuje oddělení Zemského archivu Baden-Württemberg a je příslušný pro vládní obvod Freiburg. Spravuje písemnosti státních ústředních i místních úřadů tohoto obvodu od roku 1806, ale také ústředních úřadů země (jižní) Bádensko po roce 1945. Nás zajímali právě některé poválečné bádenské fondy. Do studovny jsme si předem objednali vybrané materiály týkající se denacifikace Bádenska ze tří fondů: C 5 – Bad. Staatskanzlei (1945-1952), C 48 – Bad. Staatskommissariat für politische Säuberung (1945-1952) a D 180 - Spruchkammer Südbaden (1946-1952). Mohli jsme tak prostudovat písemnosti prezidenta zemské správy Bádenska (Präsident der Landesverwaltung Baden. Franz. Besatzungsgebiet) Leo Wohleba a také Státního komisariátu pro politickou očistu ve Freiburgu (Staatskommissariat für politische Säuberung) obsahující mj. zákonné podklady pro denacifikaci, ale i podrobné informace o jejím provádění v daném regionu spadajícím do francouzské okupační zóny. Ve fondu konkrétní denacifikační komory pro jižní Bádensko jsme prověřili všechny osoby z naší databáze, bohužel jen s malým

úspěchem. Nalezli jsme denacifikační spis pouze jednoho ze sledovaných úředníků – Heinricha Riebera, který pocházel z nedaleké Basileje.

V pátek nás čekala exkurze ve Vojenském archivu. Celé dopoledne se nám věnoval vedoucí referátu MA 5 Thomas Menzel a pracovnice tohoto referátu Christiane Botzet, s níž jsme náš výměnný pobyt domlouvali. Viděli jsme digitalizační pracoviště a také depozitáře, kde pro nás kolegové připravili i výstavku zajímavých archiválií vztahujících se k naší historii.

Studium v obou freiburských archivů bylo pro náš výzkum velmi přínosné. Nejen, že jsme získali personální spisy několika osob z naší databáze, které aktivně bojovaly v řadách wehrmachtu, ale udělali jsme si jistou představu o tom, jak probíhala poválečná denacifikace Bádenska.